

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/7/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113216632
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Walterová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2025:1113216632.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Walterovej a členov senátu JUDr. Evy Mészárosovej a Mgr. Zity Leimbergerovej, v právnej veci žalobcu: B. C. O. M. Y. Š. , U. N. XX.X.XXXX, F. R. E. T. Č.. XXX, zastúpený: JUDr. Lubomír Schweighofer, advokát, Bratislava, Šafárikovo nám. č. 2, proti žalovanému: Slovenská republika konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, IČO: 00 166 073, Bratislava, Račianska č. 71, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Mestského súdu Bratislava IV zo dňa 16. októbra 2024, č.k. B1-5 C 94/2013-197, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Mestského súdu Bratislava IV zo dňa 16. októbra 2024, č.k. B1-5 C 94/2013-197, vo výrokoch II. a III., p o t v r d z u j e .
- II. Odvolanie žalobcu proti rozsudku Mestského súdu Bratislava IV zo dňa 16. októbra 2024, č.k. B1-5 C 94/2013-197, vo výroku I., o d m i e t a .
- III. Žalovanému n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Mestský súd Bratislava IV rozsudkom zo dňa 16.10.2024, č.k. B1-5 C 94/2013-197, I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 7.000,- € do 30 dní od právoplatnosti rozsudku; II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol; II. žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania. Vychádzal zo žaloby doručenej súdu dňa 10.5.2013, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplata sumy 207.007,50 € a náhrady trov konania. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že dňa 28.6.2004 bolo Úradom boja proti organizovanej kriminalite Prezídia Policajného zboru, Odbor boja proti organizovanej kriminalite Stred, Banská Bystrica, vydané uznesenie č. ČVS: PPZ-11/BOK-S-I-2004, ktorým bolo začaté trestné stíhanie a zároveň mu bolo podľa § 163 ods. 1 Trestného poriadku účinného do 31.5.2005 vznesené obvinenie z trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona účinného do 31.5.2005. Dňa 1.3.2005 bolo vydané uznesenie č. ČVS: PPZ-11/BOK-S-I-2004, ktorým bolo začaté trestné stíhanie a zároveň mu bolo podľa § 163 ods. 1 Trestného poriadku účinného do 31.5.2005 vznesené obvinenie z trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona účinného do 31.5.2005. Okresný súd Trnava uznesením zo dňa 24.7.2004, sp.zn. Tp 136/04, ho vzal do väzby, ktorá začala dňa 22.7.2004 od zadržania. Krajský súd v Banskej Bystrici ho uznesením zo dňa 27.10.2004, sp.zn. Pš 31/04, prepustil na slobodu. Po podaní sťažnosti prokurátorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že uznesením zo dňa 22.12.2004, sp.zn. 1 To 78/2004, sťažnosť zamietol a v tento deň bol z väzby prepustený. Prokurátor uznesením zo dňa 11.11.2009, sp.zn. VII Gv 319/04-3711, podľa § 215 ods. 1 písm. a/, resp. c/ Trestného poriadku trestné stíhanie voči nemu v plnom rozsahu zastavil. Domáha sa náhrady škody spôsobenej

vyššie uvedenými uzneseniami o vznesení obvinenia a rozhodnutím o vzatí do väzby, do ktorej bol vzatý z dôvodov uvedených v § 67 ods. 1 písm. b/, c/ Trestného poriadku, teda išlo o kolúznu a preventívnu väzbu. Dôvod vzatia do väzby si ale nezavinil sám, nakoľko ho najvyšší súd prepustil z väzby na slobodu, keď zamietol sťažnosť prokurátora voči uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici o jeho prepustení na slobodu. Nedal ani najmenší dôvod na to, aby bol vzatý do väzby, pričom rozhodujúce je i to, že sa dobrovoľne dostavil na výsluch na ÚBOK v Žiline, kde bol po výsluchu zadržaný. Trestné stíhanie bolo voči nemu zastavené, pretože bolo nepochybné, že sa skutku, ktorý mu bol kladený za vinu nedopustil, resp. že sa takýto skutok nestal. Z uznesenia o začatí trestného stíhania vyplýva, že k trestnej činnosti malo dochádzať v období od 1.1.2002 do 31.12.2003. V čase vzatia do väzby už však bola možnosť pokračovania v trestnej činnosti vylúčená. Náhrada škody, ktorej sa domáha pozostáva z nákladov na obhajobu vo výške 7.007,50 € a nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 200.000,- €. Uviedol, že pred vznesením obvinenia viedol riadny život, bol bezúhonný, podnikal, bol konateľ a spoločník viacerých spoločností, aj v zahraničí. Bol honorárnym konzulom Guinejskej republiky, prijímal a bol hosťom zahraničných diplomatov, predstaviteľov Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky a požíval tiež imunitu v zmysle Viedenského dohovoru. Po vzatí do väzby zaslalo uvedené ministerstvo konzulátu Guinejskej republiky nótu, či môže byť naďalej honorárnym konzulom. Následne mu Guinea zrušila akreditáciu a ani po skončení trestného stíhania nebola funkcia obnovená. Odvrátili sa od neho doterajší obchodní partneri, kamaráti, rodina, inštitúcie, minister zahraničných vecí ho odvolal z postu konzula Guinejskej republiky. O jeho zadržaní sa písalo taktiež v novinách. Vo vyšetrovacej väzbe s ním zaobchádzali ako so zločincem a tým utrpela jeho psychika a sebavedomie. Dňa 5.11.2012 podal žalovanému žiadosť o predbežné prerokovanie nároku a dňa 7.5.2013 mu bolo doručené oznámenie o výsledku predbežného prerokovania s tým, že mu nebolo vyhovené.

2. Vo veci nariadil súd prvej inštancie pojednávanie, vykonal dokazovanie vyjadreniami právneho zástupcu žalobcu, zástupcu žalovaného, oboznámením sa s písomnými podaniami sporových strán a zistil nasledovný skutkový stav. Právny zástupca žalobcu zotrval na doterajších tvrdeniach s tým, že žalobca v dôsledku trestného stíhania nemohol vycestovať do Guinei, kde mal spoločnosť na ťažbu drahých kovov, ktorá počas jeho väzby fakticky zanikla. Vtrhli tam vojaci a celé to tam zavreli. Výsledkom neúspešného pokusu o pokračovanie v podnikaní bola strata rodinného domu v Bratislave na N. ktorý musel žalobca založiť a potom ho nevedel splácať. Navrhol výsluch žalobcu a potom zrejme aj ďalších osôb nadväzujúcich na výsluch žalobcu. Uviedol, že doloží doklad o úhrade trov obhajoby. Ohradil sa voči tvrdeniam, že by sa žalobca mal pred rokom 2004 sýkať so závadovými osobami, že by bol zapletený v nejakých kauzách. Zástupca žalovaného uviedol, že už v čase trestného stíhania bol žalobca neslávne známy, keďže bol spájaný s viacerými kauzami, podnikal s osobami, ktoré sú v súčasnosti vo výkone trestov za závažné trestné činy. Majetkové straty za roky 2012 a 2013 nemôžu súvisieť s väzbou v roku 2004. Prvoinštančný súd nevykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, nakoľko sa na pojednávanie opakovane nedostavil; na pojednávanie konané dňa 5.6.2024 sa žalobca nedostavil (hoci bol predvolávaný osobitne) s tým, že jeho právny zástupca uviedol, že preukáže ospravedliteľný dôvod, pre ktorý sa žalobca na pojednávanie nedostavil, čo neurobil. Ani na pojednávanie konané dňa 20.9.2024 sa žalobca nedostavil, hoci aj na toto pojednávanie bol predvolávaný osobitne a tak vlastným pričinením zmaril realizáciu svojho výsluchu, pričom paradoxne to bol on, kto tento výsluch navrhol. K výsluchu prípadných ďalších osôb súd prvej inštancie konštatoval, že tento návrh ostal v rovine, že najprv bude vypočutý žalobca a následne žalobca uvedie, aké ďalšie osoby chce vypočuť. Nakoľko k výsluchu žalobcu neprišlo, takéto dokazovanie nebolo možné vykonať. Žalobca nepredložil ani dôkaz o úhrade trov obhajoby napriek opakovaným urgenciám zo strany súdu, preto tento dôkaz nevykonal, resp. nemal aký dôkaz vykonať, keďže žalobca v tomto smere žiadne návrhy na dokazovanie neprodukoval.

3.1. Po právnej stránke súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 1 ods. 1, § 2, § 4, § 20 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom v znení účinnom do 30.6.2004, § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1, ods. 2, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, § 8 ods. 5, ods. 6, § 17 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31.12.2010 (ods. 3, ods. 4, ods. 5 účinný od 1.1.2009), § 17 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, zákona č. 514/2003 Z.z. účinnom v znení do 28.2.2019, § 18 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2010, dôvodiac čiastočnou dôvodnosťou žaloby. Uviedol, že v tomto konaní sa žalobca domáhal náhrady škody voči štátu spočívajúcej v tom, že boli voči nemu vedené

dve nezákonné trestné stíhania (jedno odo dňa 28.6.2004, na ktoré sa vzťahuje zákon č. 58/1969 Zb., nakoľko zákon č. 514/2003 Z.z. nadobudol účinnosť až dňa 1.7.2004 a na druhé trestné stíhanie odo dňa 1.3.2005, na ktoré sa už vzťahuje zákon č. 514/2003 Z.z.), ktoré boli voči nemu prokurátorom zastavené z dôvodu, že bolo preukázané, že žalobca skutok nespáchal, resp. bolo preukázané, že sa skutok nestal. Žalobca sa domáhal náhrady škody voči štátu taktiež z dôvodu nezákonnej väzby vykonanej na jeho osobe od 22.7.2004 do 22.12.2004, keď trestné stíhanie, v rámci ktorého bol vzatý do väzby, bolo voči nemu zastavené. Poukázal na predpoklady vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom s odkazom na rozhodnutie najvyššieho súdu (pravdepodobne Slovenskej republiky, poznámka odvolacieho súdu) zo dňa 20.2.2012, sp.zn. 7 Cdo 27/2011. Pojem škoda zákony č. 514/2003 Z.z., č. 58/1969 Zb. a ani Občiansky zákonník nedefinujú. Dal do pozornosti rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 M Cdo 23/2008 a zo dňa 29.3.2017, sp.zn. 5 Cdo 195/2015 i R 55/71, v ktorom bol ozrejmenej pojem škoda. Rovnako vzťah príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom a vznikom škody uvedené zákony a Občiansky zákonník nevysvetľujú. Z tohto dôvodu sú smerodajné stanoviská prezentované v odbornej literatúre a v súdnej praxi, napríklad rozhodnutia zo dňa 24.2.2011, sp.zn. 3 Cdo 313/2009; zo dňa 30.4.2011, sp.zn. 6 Cdo 103/2011, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 177/08. V danej veci ide o prípad zodpovednosti za nezákonné rozhodnutia, ktorými sú uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia žalobcovi. Podľa judikatúry je samotná skutočnosť, že nedošlo k právoplatnému odsúdeniu, dostatočný dôvod pre konštatovanie, že aj takéto uznesenie o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia je nezákonným rozhodnutím (4 Cdo 183/2009, 1 V Cdo 2/2022, 4 M Cdo 15/2009, I. ÚS 320/2016). Všeobecný súd musí ďalej skúmať všetky podmienky nároku na náhradu škody, ktorý vzniká až po splnení všetkých jeho predpokladov, teda až po tom, ako sa ukázali byť neúčinné iné prostriedky ochrany, resp. kompenzácie majetkovej ujmy na základe iných právnych nárokov (rozhodnutie sp.zn. III. ÚS 361/09). Rovnako ostáva úlohou všeobecných súdov zhodnotiť možnosť existencie mimoriadnych výnimočných okolností prípadu, v dôsledku ktorých nemusí zrušenie právoplatného rozhodnutia súdu nevyhnutne vyplývať z nezákonnej povahy tohto rozhodnutia, či z jeho rozporu s objektívnym právom, ale môže byť odôvodnené napríklad spornosťou právnej otázky zásadného významu vo veci, ktorá doteraz nebola riešená, resp. sa na jej riešenie rôznia kvalifikované názory, pričom žiadny z týchto názorov nemôže byť posúdený ako rozporný s objektívnym právom [nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 27.12.2011, č.k. (správne sp.zn., poznámka odvolacieho súdu) IV. ÚS 1391/09]. Takýmito výnimočnými okolnosťami sa nepopiera objektívny charakter zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu štátu, iba sa vymedzuje rozsah pojmu nezákonné rozhodnutie, ktorého interpretácia je v zmysle uvedených ústavnoprávnych limitov zverená všeobecným súdom (IV. ÚS 159/2012). Čo sa týka podmienok vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonnou väzbou, tieto sú porovnateľné s podmienkami pri nezákonnom rozhodnutí, teda vykonaná väzba, pri ktorej sa trestné stíhanie skončilo zastavením trestného stíhania, vznik škody a príčinná súvislosť medzi väzbou a vznikom škody. Z obsahu spisu mal súd prvej inštancie preukázané, že trestné stíhania boli voči žalobcovi zastavené z dôvodu, že sa preukázalo, že skutok nespáchal, resp. že sa skutok nestal. Tým pádom v zmysle judikatúry (citovanej v bode 4.7.1. rozsudku) sa tieto rozhodnutia považujú za nezákonné. Rovnako bola preukázaná nezákonnosť väzby, nakoľko aj tu boli tie isté trestné stíhania zastavené. V zmysle § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z.z. by právo na náhradu škody v súvislosti s väzbou nevzniklo, ak by si žalobca väzbu zaviniel sám. Takéto zavinenie však žalovaný ani netvrdil, ani nevyšlo z vykonaného dokazovania najavo. Naopak z príloh k žalobe bolo zrejmé, že žalobca sa sám dobrovoľne dostavil na výsluch na OČTK, kde bol následne zadržaný a po rozhodnutí sudcu vzatý do väzby. Žalobca nepreukázal, že by vynaložil finančné prostriedky na zabezpečenie si obhajoby, pričom samotné vyčíslenie trov zo strany obhajcu žalobcu (ten istý advokát, ktorý ho zastupuje v tomto konaní ako jeho právny zástupca) nie je dostatočným dôkazom preukazujúcim, že žalobcovi naozaj takáto škoda vznikla, z dôvodu ktorého považoval v tejto časti žalobu za nedôvodnú. K nemajetkovej ujme prvoinštančný súd konštatoval, že zákon č. 58/1969 Zb. jej úhradu vôbec neupravoval. V zmysle judikatúry (6 Cdo 152/2018) sa však náhrada nemajetkovej ujmy vzťahuje aj na zodpovednosť štátu za nezákonné rozhodnutia vydané pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z. K samotnej výške nemajetkovej ujmy odkázal na rozhodnutie najvyššieho súdu zo dňa 24.7.2018, sp.zn. 3 Cdo 19/2018. Žalobca citeľný zásah do svojej osobnostnej sféry prebiehajúcimi trestnými stíhaniaми a väzbou nepreukázal, nakoľko v tomto smere neunesol dôkazné bremeno. Pri určení primeranej výšky nemajetkovej ujmy tak vychádzal iba z toho, že žalobcovi bola odňatá funkcia honorárneho konzula Guinejskej republiky, že strávil päť mesiacov vo väzbe, čo samo osebe nepochybne zasiahlo do jeho osobnostnej sféry a že trestné stíhanie

jeho osoby trvalo takmer päť a pol roka. Za takto preukázaného skutkového stavu mal súd prvej inštancie za to, že samotné konštatovanie porušenia práva (zastavenie trestného stíhania) nie je dostatočným zadosťučinením. Už len samotné trvanie väzby v rozsahu piatich mesiacov je dostatočným zásahom do osobnostnej sféry žalobcu. Poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky i rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 8 Co 257/2019, týkajúce sa priznania nemajetkovej ujmy za väzbu. V danej veci potom považoval za primeranú výšku nemajetkovej ujmy za nezákonnú päť mesiacov trvajúcú väzbu sumu v hodnote 3.500,- €, čo predstavuje mesačne sumu 700,- € a cca 23,33 €/deň. Vychádzal pritom len z tvrdení žalobcu, ktoré bolo v konaní preukázané, a to že trestné stíhanie voči nemu bolo napokon zastavené, ako aj rozumnej úvahy, že samotný pobyt vo väzbe je veľmi nepríjemný a traumatizujúci zážitok. Konkrétnejšie skutočnosti legitimizujúce vyššiu nemajetkovú ujmu žalobcu nepreukázal, keďže jeho vlastnou vinou nedošlo k jeho výsluchu. Pri náhrade nemajetkovej ujmy za takmer päť a polroka dlhé trestné stíhanie (od 28.6.2004 do 11.11.2009) vychádzal z rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 8 Co 148/2022 a dôvodil, že na rozdiel od prípadu posudzovaného v citovanom rozsudku Krajského súdu v Bratislave v tomto konaní z dôvodu absencie dôkazov zo strany žalobcu preukazujúcich citelný zásah do jeho osobnostných práv, nemohlo prichádzať do úvahy priznanie porovnateľnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy (keďže išlo o značne rozdielnu dĺžku trestných stíhaní, dá sa pri porovnateľnosti posudzovať náhrada nemajetkovej ujmy na mesačnej báze). V tomto konaní mohol vychádzať len z bežnej znalosti, že samotná existencia trestného stíhania sa zväčša prejavuje značne negatívne v osobnostnej sfére danej osoby. Keďže ale žalobca v tomto smere neunesol dôkazné bremeno ohľadom značného zásahu do jeho osobnostných práv, toto zohľadnil a priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy na spodnej hranici primeranej miery. Za primeranú výšku nemajetkovej ujmy za nezákonne vedené trestné stíhanie žalobcu považoval sumu 3.500,- €, čo predstavuje zhruba 54,- € mesačne, čo je stále viac ako polovica toho, čo priznal Krajský súd v Bratislave v uvedenom rozhodnutí, kde naopak žalobca preukázal značné citelné dopady trestného stíhania na jeho súkromný život. V danej veci zohľadnil fakt, že žalobca prišiel o funkciu honorárneho konzula. V prípade, ak by ani toto žalobca nepreukázal, teda by nepreukázal v podstate žiadny „hmatateľný“ dopad na jeho osobu, v takom prípade priznal približne tretinu z primeranej mesačnej ujmy, ktorú priznal Krajský súd v Bratislave v prípade citovanom vyššie, teda by mu priznal cca 35,- € mesačne. Spolu s nemajetkovou ujmovou priznanou za nezákonnú väzbu v sume 3.500,- € potom celková nemajetková ujma predstavuje sumu 7.000,- €, čo je približne polovica zo „stropu“ 14.800,- € v zmysle bodu 4.11.6. odôvodnenia tohto rozsudku. Tento „strop“ prichádza do úvahy pri preukázaní značného zásahu do súkromného a rodinného života poškodeného, čo nebol tento prípad, keďže tu naopak žalobca dôkazné bremeno (okrem preukázania straty funkcie honorárneho konzula) neunesol. K príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nezákonnými rozhodnutiami, resp. väzbou uviedol, že táto príčinná súvislosť bola jednoznačne preukázaná. Bez trestného stíhania by nebol dôvod na stratu funkcie honorárneho konzula a taktiež by žalobca nebol vzatý do väzby, čím by nedošlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu. Na základe uvedeného dospel k záveru, že žaloba bola dôvodná v časti o zaplatenie sumy 7.000,- € predstavujúcej náhradu nemajetkovej ujmy. Vo zvyšnej časti požadovanej nemajetkovej ujmy v sume 193.000,- € žalobu ako nedôvodnú zamietol, rovnako tak aj v časti sumy 7.007,50 € predstavujúcej náhradu nákladov obhajoby, nakoľko žalobca neunesol dôkazné bremeno, že by mu vznikol takýto náklad, resp. takáto škoda. Záverom uviedol, že žalovaným je Slovenská republika, ktorá nie je tak flexibilná v platení na základe súdnych rozhodnutí, z dôvodu ktorého predĺžil paričnú lehotu 30 dní, napriek žalobcom požadovaných troch dní.

3.2. O náhrade trov konania rozhodol právne podľa ustanovení § 255 ods. 1, § 257 Civilného sporového poriadku (ďalej C.s.p.), dôvodiac tým, že vo vzťahu k požadovanej náhrade škody spočívajúcej v nákladoch obhajoby bol v plnom rozsahu úspešný žalovaný. Žalobca mal úspech do základu uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, pričom výška plnenia závisela výlučne od úvahy súdu. V takomto prípade nie je zamietnutie žaloby vo zvyšnej časti požadovanej nemajetkovej ujmy prejavom procesného úspechu žalovaného, ale dôsledkom úvahy súdu, ktorý záver vyplýva z komentára k ustanoveniu § 255 C.s.p. (Števíček. M., Ficová, S., Baricová, J. Mesiarkinová, S. Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, s. 927). K zamietnutiu zvyšnej požadovanej časti náhrady nemajetkovej ujmy došlo vyslovene z dôvodu pasivity žalobcu a neunesenia dôkazného bremena. V tomto smere by potom (ak by sa rozhodovalo čisto len o náhrade nemajetkovej ujmy) rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. V zmysle vyššie uvedeného by nárok na náhradu trov konania mal byť v konečnom dôsledku priznaný žalovanému, ale napokon rozhodol podľa § 257 C.s.p. Vzhľadom k tomu, že bol vo väčšej miere úspešný žalovaný, za normálnych okolností by mu patrila náhrada trov konania, ale keďže mu žiadne nevznikli a na poslednom pojednávaní explicitne uviedol, že sa náhrady trov konania nedomáha, videl v tom

dôvody hodné osobitného zreteľa a náhradu trov konania nepriznal žiadnej zo strán (podobne uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.2.2018, sp.zn. 7 Cdo 14/2018).

4. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podal včas odvolanie žalobca, dôvodiac ustanovením § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, h/ C.s.p. (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Stotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie, že preukázal splnenie zákonných podmienok na priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím o väzbe a nezákonne vedeným trestným stíhaním, za ktoré mu je potrebné priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, nakoľko iba samotné konštatovanie porušenia práv nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na závažnosť ujmy spôsobenej na jeho právach. Namietol ale výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonný výkon väzby vo výške 3.500,- € a za nezákonne vedené trestné stíhanie vo výške 3.500,- €, t. j. spolu vo výške 7.000,- € a súčasne nepriznanie nároku na náhradu trov obhajoby v trestnom konaní a nepriznanie náhrady trov konania v posudzovanom súdnom konaní. Priznanú náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 7.000,- € nepovažuje za primerané spravodlivé zadosťučinenie za ujmu spôsobenú mu nezákonným výkonom väzby a nezákonným vedením trestného stíhania, ktorá mu vznikla vo sfére jeho súkromného a rodinného života, dôstojnosti, osobnej cti, ako aj v pracovnom, podnikateľskom a spoločenskom živote. Náhrada nemajetkovej ujmy v priznanej výške v žiadnom prípade nemôže zmierniť následky neoprávneného zásahu, ktorý nepriaznivo ovplyvnil jeho osobný, rodinný, podnikateľský a spoločenský život. Súd prvej inštancie pochybil, keď mu nepriznal náhradu na trovy obhajoby, ktoré si uplatnil vo výške 7.007,50 € s DPH s odôvodnením, že nepreukázal, že tieto trovy skutočne uhradil svojmu právnomu zástupcovi, resp. obhajcovi v trestnom konaní a zároveň je nesprávny aj výrok III. napadnutého rozsudku, v ktorom žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania. Záver a právne posúdenie súdu prvej inštancie v časti, v ktorej mu nepriznal trovy obhajoby je nesprávne, v rozpore s ustanovením § 18 ods. 1, ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. On si náhradu škody za trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní uplatnil ešte vo svojej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku zo dňa 5.11.2012, k čomu predložil ako dôkaz vyčíslenie trov právneho zastúpenia v predmetnom trestnom konaní. Dodal, že v jeho prípade išlo o prípad povinnej obhajoby. Jeho obhajca pri vyčíslení trov právneho zastúpenia vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky č. 163/2002 Z.z. účinnéj do 1.1.2005 a vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z., ako to predpokladá ustanovenie § 18 zákona č. 514/2003 Z.z. Z dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise je zrejmé, že jeho obhajca sa skutočne zúčastňoval úkonov v trestnom konaní, konal v jeho mene, spisoval v jeho mene podania a vykonával ďalšie úkony právnej pomoci v súvislosti s jeho trestnou vecou. Je tak zrejmé, že na jeho strane jednoznačne a preukázateľne vznikli náklady na vynaložené trovy konania, ktoré zahŕňajú odmenu za zastupovanie advokátom určenej ako tarifná odmena advokáta v trestnom konaní, ktoré sú v súlade so zákonom č. 514/2003 Z.z. súčasťou náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Táto škoda mu jednoznačne vznikla bez ohľadu na skutočnosť, aký konkrétny advokát ho zastupoval v trestnom konaní, ktorému by mu prináležala odmena za zastupovanie v trestnom konaní vo výške tarifnej odmeny advokáta. Má za to, že skutočnosť, že nepredložil bližšie nešpecifikovaný doklad o „vynaložení peňažných prostriedkov“ nemôže spôsobovať nedôvodnosť a nepreukázateľnosť tohto nároku, pričom povinnosť preukázať konkrétne vynaloženie peňažných prostriedkov nevyžaduje ani znenie ustanovenia § 18 ods. 1, ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. Jednoznačne a zodpovedne prehlasuje, že uhradil svojmu obhajcovi trovy obhajoby vo výške 7.007,50 € s DPH i napriek tomu, že nemá k dispozícii príjmový doklad o zaplatení. Ak súd prvej inštancie nepostačovalo predloženie vyčíslenia trov právneho zastúpenia zo dňa 5.11.2012, alebo mal pochybnosti o účelnosti niektorých úkonov, čo popiera, mal mu s ohľadom na ustanovenie § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. priznať náhradu vo výške tarifnej odmeny za ním posúdený počet úkonov právnej služby. Ďalej uviedol, že súd prvej inštancie pri posudzovaní výšky nemajetkovej ujmy aplikoval závery z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5 Cdo 128/2021 vydaného v obdobnej veci, avšak nevysvetlil jeho aplikáciu na posudzovaný prípad a jeho závažnosť na vyvodenie právnych záverov na jeho prípad. Samotné skutkové a právne okolnosti prípadu posudzovaného v uvedenom uznesení sú odlišné od jeho prípadu, okrem iného aj v dĺžke trvania väzby a samotného trestného stíhania, druhu a závažnosti trestného činu, za ktorý bol stíhaný a celkových následkov na zásah do jeho osobnej cti a dôstojnosti v dôsledku trestného stíhania a uvalenej väzby. Nie je zrejmé, prečo súd prvej inštancie aplikoval práve citované uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a následne

určitým nejasným matematickým a aritmetickým výpočtom určil celkovo sumu 7.000, - € za primeranú na zmiernenie následkov neoprávneného zásahu do jeho práv. Považuje takýto záver súdu prvej inštancie za nedostatočne odôvodnený, kedy práve odpoveď na spornú otázku výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy nedostatočným spôsobom odôvodnil. Má za to, že sumu 3.500,- € za nezákonnú väzbu a 3.500,- € za nezákonné trestné stíhanie súd prvej inštancie určil svojvoľne, na základe svojej vlastnej ľubovôle, bez ohľadu na výsledky vykonaného dokazovania. Vytkol prvoinštančnému súdu, že pri posudzovaní primeranosti nemajetkovej ujmy nedostatočne prihliadol na skutkovú a právnu stránku posudzovaného sporu a na skutočný zásah do jeho osobnostnej sféry. Namietol záver súdu prvej inštancie, že nepreukázal zásah do svojej nemajetkovej sféry a do osobnostných práv, keďže zistené skutočnosti dostatočne nevzal do úvahy a nedostatočne sa s nimi vysporiadal. Nebolo sporné, že viedol pred vznesením obvinenia a vzatím do väzby bezúhonný život, nemal žiaden záznam v registri trestov, nebol prejednávaný pre priestupok a jeho zaradenie v spoločnosti je možné charakterizovať ako nadštandardné a primerané spoločenskému postaveniu. V pracovnom živote podnikal ako spoločník a konateľ viacerých obchodných spoločností v rámci Slovenskej republiky i v zahraničí a vybudoval si povest' úspešného podnikateľa. Nadviazal na mnohé významné obchodné vzťahy, ktoré boli postavené na vzájomnej dôvere obchodných partnerov. Okrem podnikateľských úspechov sa stal honorárnym konzulom Guinejskej republiky a zastupoval ju v jej aktivitách v rámci Slovenskej republiky a v zahraničí. Po vznesení obvinenia a následnom vzatí do väzby, došlo k úplnému obratu v jeho dovtedajšom úspešnom živote. Automaticky po zverejnení kauzy sa od neho odvrátili všetci jeho obchodní partneri, spolupracovníci, blízki kamaráti, rodina a samozrejme sa narušil aj jeho obraz vo vzťahu k verejnosti. V dôsledku trestného stíhania, väzby a následnej medializácie, stratil väčšinu obchodných vzťahov a utrpel nevyčísliteľné finančné straty pre neochotu spolupracovať s niekým, kto je umiestnený vo väzbe a na verejnosti prezentovaný ako jeden z vodcov zločineckej skupiny. Ani následne po prepustení z väzby a zastavení trestného stíhania nedošlo k obnoveniu jeho dôvery a väčšinu obchodných aktivít musel nútene ukončiť, čím sa však jeho ekonomická situácia výrazne zhoršila a skončila priam úpadkom a krachom. Ako následok straty dôvery v očiach verejnosti minister zahraničných vecí Slovenskej republiky mu dočasne pozastavil výkon činnosti honorárneho konzula a následne bol odvolaný z postu konzula Guinejskej republiky. Napriek tomu, že bol neskôr z väzby prepustený a trestné stíhanie bolo voči jeho osobe zastavené, jeho meno nebolo nikdy v plnom rozsahu očistené. Dodal, že bol obvinený z trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej a teroristickej skupiny, čo predstavuje závažný trestný čin, ktorý sám osebe mimoriadne závažne zasiahol do jeho osobnej dôstojnosti. Vzhľadom na zhoršenie jeho spoločenského a podnikateľského uplatnenia, došlo k výraznému poškodeniu aj jeho súkromného života, ktorý sa prejavil napätím v rodine a príbuzenských vzťahoch, pričom aj členovia jeho rodiny denne čelili pohrdaniu a ponižovaniu zo strany najbližšieho okolia, označovaniu za mafiánsku rodinu i útokom im neznámych osôb, ktoré sa snažili v nich vyvolať strach a ublížiť im. V takejto situácii sa začalo jeho manželstvo rozpadáť, čo spôsobilo rozvrat ich vzťahu a následne viedlo k rozvodu manželstva. V dôsledku ním uvedených nezákonných rozhodnutí, utrpel obrovské a nenahraditeľné emocionálne, osobnostné, rodinné a spoločenské, ale aj finančné straty, keďže nemohol pokračovať v realizácii obchodných aktivít v zahraničí, z dôvodu ktorého sa mu zhoršila aj jeho finančná a ekonomická situácia. Z uvedených dôvodov je nepochybné, že ujma na jeho právach bola oveľa závažnejšia, než ako ju posúdil súd prvej inštancie, nespočívala len v odňatí funkcie honorárneho konzula Guinejskej republiky, ale aj v značnom znížení jeho dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti, k zásahu a nepriaznivým dopadom v jeho osobnom, súkromnom a rodinnom živote. K argumentácii prvoinštančného súdu, že svoje tvrdenia nepreukázal, že sa opakovane nedostavil na pojednávanie a nebol v konaní vypočutý konštatoval, že bol predvolaný na pojednávanie konané dňa 5.6.2024, ktorého sa zúčastnil, toto pojednávanie bolo odročené bez prejednania veci z dôvodu, že na súde bola nahlásená bomba. Z pojednávania konaného dňa 20.9.2024 ospravedlnil svoju neúčast' z vážnych dôvodov a navrhol odročiť pojednávanie za účelom vykonania jeho výsluchu, ale prvoinštančný súd mu nevyhovel. Z jeho strany nešlo o žiadne obštrukčné konanie. Zdôraznil, že ním uvádzane skutočnosti v plnej miere vyplývajú aj z dôkazov nachádzajúcich sa v spise, preto záver súdu prvej inštancie o neunesení dôkazného bremena považuje za nesprávny, ktorý možno vyhodnotiť ako porušenie práva žalobcu na spravodlivý proces. Nesúhlasí s výškou priznanej nemajetkovej ujmy (3.500, - €) za celkový čas trvania väzby v počte 154 dní, čo predstavuje sumu približne 22,72 € na deň trvania väzby, čo je aj s ohľadom na obdobné prípady prejednávané v súdnej praxi mimoriadne nízka a neprimeraná suma. Väzba na ňom zanechala trvalé a nezmazateľné následky, ktoré nemožno nijakým spôsobom úplne odstrániť, avšak na zmiernenie následkov nezákonnej väzby mu nepochybné prináleží primerane vysoká náhrada nemajetkovej ujmy. V tejto súvislosti dal do pozornosti súdnu prax slovenských súdov, ktoré s poukazom na rozsudok

Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 11.1.2012, sp.zn. 30 Cdo 2357/2010, vychádzajú na účely odôvodnenia výšky poskytnutého odškodnenia zo sadzby stanovenej na jeden deň výkonu väzby. Okrem strávenia 154 dní vo väzbe poukázal na celkový čas trestného stíhania v dĺžke 1.963 dní, teda takmer 5,5 roka, počas ktorého bol obmedzený v bežnom živote a vystavený neoprávnenému trestnému stíhaniu a každodennému strachu o budúcnosť v súvislosti s hrozbou uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody. Suma 3.500,- € ako nemajetková ujma za nezákonné trestné stíhanie, ktorá predstavuje sumu cca 54,- € mesačne za jeden mesiac nezákonného trvania trestného stíhania, nie je spôsobilá nahradiť mu utrpenú ujmu, ktorá by v súvislosti s nezákonným trestným stíhaním bola spôsobená. V tejto súvislosti namietal aj aplikáciu a právne posúdenie ustanovenia § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013 a určenia „stropu“ vo výške 14.800,- €, nakoľko uvedené ustanovenie zákona bolo do zákona pridané až novelou zákona č. 412/2012 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2013, takže v relevantnom čase trvania jeho nezákonnej väzby (od 22.7.2004 do 22.12.2004) a ani v čase trvania nezákonného trestného stíhania (od 28.6.2004 do 11.11.2009), toto ustanovenie nebolo v platnosti a účinnosti a nebolo súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky. Zákon č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012 bol postavený najmä na princípe spravodlivosti a princípe povinnosti úplného oškodnenia poškodeného. V nadväznosti na vyššie uvedené sa mu javí, že súd prvej inštancie aplikoval ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. a č. 58/1969 Zb. neprimerane reštriktívne v jeho neprospech. Žalobca taktiež namietol nesprávnosť výroku o trovách konania, keď podľa jeho názoru podporeného názorom právnej teórie a najmä judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky, bolo potrebné pri rozhodovaní o trovách konania, v ktorých výška plnenia závisí od posúdenia súdu, ako je aj jeho nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, aplikovať všeobecnú zásadu úspechu v spore obsiahnutú v § 255 ods. 1 C.s.p. s poukazom na názor kolektívu autorov Komentára k Civilnému sporovému poriadku a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 8.2.2017, sp.zn. I. ÚS 56/2017 a jeho nálezh zo dňa 4.2.2021, č.k. (správne sp.zn., poznámka odvolacieho súdu) III. ÚS 475/2018. V posudzovanom prípade bol jednoznačne procesne úspešný čo do právneho základu žaloby. Samotná výška škody, resp. nemajetkovej ujmy, ktorá sa odvíjala od jeho procesného úspechu závisela výlučne od posúdenia súdu, ktorú nemohol nijako predvídať, keďže to nie je objektívne možné. Javí sa preto ako spravodlivé rozhodnúť tak, že má plný nárok na náhradu trov konania a samotnú výšku trov konania vyčíslí z priznanej výšky nemajetkovej ujmy po právoplatnosti rozsudku. Záverom uviedol, že v sporoch, v ktorých sa rozhoduje o nemajetkovej ujme, akými sú napríklad žaloba o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. alebo žaloba o ochranu osobnosti, by prísne formalistické uplatňovanie zásady úspechu pri rozhodovaní o trovách konania mohlo viesť k neudržateľným následkom, kedy by žalobcovia boli nútení podceňovať svoju vzniknutú ujmu iba preto, aby následne neboli zaviazaní na náhradu trov konania protistrane, ak by im súd nepriznal nemajetkovú ujmu v plnej žalovanej výške. Takéto ponímanie náhrady trov konania by bolo podľa neho v príkrom rozpore so základnou spravodlivosťou a so satisfakčnou funkciou nemajetkovej ujmy. V nadväznosti na výrok o nepriznaní trov konania musí sám na vlastné náklady znášať trovy konania a trovy právneho zastúpenia, ktoré v spore trvajúcom od roku 2013, t. j. viac ako 11 rokov, sú v značnej sume. Odvolaciemu súdu navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, alebo napadnuté rozhodnutie prvoinštančného súdu zmeniť a jeho žalobe vyhovieť; žiadal náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že sa plne stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie i jeho odôvodnením, ktoré obsahuje vyčerpávajúce odôvodnenie vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu, ako aj právnomu posúdeniu tohto stavu súdom, vedúcemu súd prvej inštancie k priznaniu náhrady nemajetkovej ujmy v celkovej sume 7.000,- € (suma 3.500,- € za vedenie trestného konania v trvaní 5,5 roka a suma 3.500,- € za výkon väzby v trvaní 154 dní) a nemožno ho považovať za nesprávne, nepreskúmateľné či nedostatočne odôvodnené. Za situácie, že výrok I. napadnutého rozsudku odvolaním nenapadol, pričom žalobca na podanie odvolania v tomto rozsahu nie je oprávnený (§ 359 C.s.p.), je tento výrok právoplatný a vykonateľný, z neho plnil a žalobe tak už vyhovieť v celom rozsahu nemožno, aj keby odvolací súd odvolanie vyhodnotil ako dôvodné (čo rozporuje). K odvolacej námietke žalobcu o nesprávnom právnom posúdení zo strany súdu prvej inštancie vo vzťahu k nepriznaniu trov obhajoby v trestnom konaní vo výške 7.007,50 € konštatoval, že povinnosťou žalobcu bolo preukázať reálnu existenciu škody vzniknutej v príčinnej súvislosti s napadnutým nezákonným rozhodnutím, resp. rozhodnutím o väzbe. Súhlasil s dôvodmi uvedenými v bodoch 3.4. a 4.11. odôvodnenia napadnutého rozsudku a neosvojil si záver prezentovaný žalobcom, že štát by mal zodpovedať za akékoľvek vynaložené trovy právnej služby len z dôvodu, že si ich právny zástupca bez akéhokoľvek dôkazu o ich účelnosti a

reálnom poskytnutí, vyčíslil. Skutočnosť vyúčtovania odmeny obhajcom ešte neznamená, že táto bola zaplatená, tobôž, že táto bola zaplatená práve žalobcom a nie akoukoľvek treťou osobou. Žalobca mal pritom vytvorený dostačujúci procesný priestor na preukázanie vzniku škody v tomto rozsahu, ktorý účelne nevyužil. Žalobca teda nepreukázal vznik škody z čoho vyplýva, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil všetky predložené dôkazy a zamietnutím žaloby v tejto časti vec aj správne právne posúdil. K dôvodom uvedeným v bode IV. odvolania žalobcu uviedol, že mu nie je zrejmé, aké výsledky vykonaného dokazovania (okrem oboznámenia s listinami) nemal súd prvej inštancie pri posudzovaní vzniku a výšky nemajetkovej ujmy zohľadniť. Z dôvodu nedostavenia sa žalobcu na pojednávania (viackrát aj bez náležitého a preukázaného ospravedlnenia), na ktoré bol riadne predvolaný, nebol vo veci vykonaný ani len výsluch žalobcu a do konania neboli predkladané žiadne ďalšie listiny, ktoré by preukazovali tvrdenia žalobcu ohľadom značného zásahu do jeho osobnostnej sféry. Stotožnil sa s konštatovaním prvoinštančného súdu uvedeného v bodoch 3.3. a 3.5. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Zotrval na tom, že ani v prípade uplatňovania nárokov z titulu trestného stíhania a vykonanej väzby nie je priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch automatické s tým, že dokazovanie je v sporovom konaní ovládané prejednacou zásadou. Žalobca domnelú existenciu nemajetkovej ujmy nepreukázal, keď sám svojim konaním zapríčinil to, že v konaní nebol vypočutý napriek tomu, že mu zo strany súdu prvej inštancie bol poskytnutý dostatočný priestor. Žalobca teda neunesol dôkazné bremeno ohľadom preukázania takých zásahov (okrem prezumovaných následkov vedenia trestného stíhania a výkonu väzby), ktoré by odôvodňovali priznanie požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 200.000,- €, resp. presahujúcej súdom určenú náhradu. V tejto súvislosti dal do pozornosti rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19.12.2023, sp.zn. 14 Co 17/2023 a zo dňa 25.4.2023, sp.zn. 16 Co 16/2021. Konanie o náhradu škody podľa osobitného predpisu je konaním sporovým, pričom právo na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci nie je absolútne, ale v záujme zaistenia právnej istoty podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie. Aj tu platí povinnosť preukázania vzniku nemajetkovej ujmy, pretože právna úprava neposkytuje všeobecnému súdu oprávnenie na poskytnutie primeranej nemajetkovej ujmy len pri konštatovaní porušenia práva. V konaní o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je žalobca zaťažený dôkazným bremenom ohľadom vzniku nemajetkovej ujmy a výšky jej náhrady, pričom musí preukázať konkrétny negatívny prejav nemajetkovej ujmy vo svojej osobnostnej sfére. Tvrdenia žalobcu uvedené v odvolaní o jeho (ne)účasti na pojednávaniach považuje za účelové a zavádzajúce. V predmetnej veci sa uskutočnili štyri pojednávania, a to dňa 27.10.2014 (odročenie pojednávania na neurčito vzhľadom na to, že žalobca bol odsúdený v Rakúsku a právny zástupca nemal vedomosť ani kde sa nachádza); dňa 19.10.2020 (žalobca opätovne neprítomný); dňa 5.6.2024 (odročené bez prejednávania veci z dôvodu, že právny zástupca žalobcu uviedol, že žalobca sa nemohol dostaviť na pojednávanie zo zdravotných dôvodov na strane jeho matky, ktorý dôvod dodatočne nepreukázal, takže jeho tvrdenie, že sa dostavil na uvedené pojednávanie, ktoré bolo odročené z dôvodu nahlásenia bomby, je nepravdivé); dňa 19.6.2024 (žalobca sa pravdepodobne dostavil, neuskutočnilo sa z dôvodu nahlásenia bomby na súde), dňa 20.9.2024 (opätovne sa žalobca nedostavil, pričom právny zástupca nevedel uviesť dôvod jeho neprítomnosti). Súd prvej inštancie poskytol žalobcovi dostatočný časový priestor na vykonanie navrhovaných dôkazov. S ohľadom na pasivitu žalobcu je však otáznym jeho samotným záujmom na tomto konaní. K námietkam žalobcu v odvolaní ohľadom priznanej výšky nemajetkovej ujmy, ktorú považuje za neprimerane nízku žalovaný dôvodil, že žalobca opätovne uvádza všeobecné tvrdenia bez ich reálneho preukázania. Súd prvej inštancie v danej veci posúdil žalobcom uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy a na základe predložených listinných dokladov dospel k záveru o primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy v celkovej výške 7.000,- €. Priznanie nemajetkovej ujmy zo strany súdu prvej inštancie nebolo svojvoľné a neodôvodnené, pretože v odôvodnení rozsudku v bodoch 4.11.2. až 4.11.12. rozsiahlym a dostatočným spôsobom ozrejmil, ako postupoval pri posudzovaní vzniku nemajetkovej ujmy na strane žalobcu a ako dospel k priznanej výške jej náhrady v sume 7.000,- € (predostrel konkrétny výpočet priznanej sumy založený na konkrétnych a preskúmateľných hľadiskách). V tejto súvislosti poukázal nielen na relevantnú právnu úpravu, ale aj na rozsiahlu rozhodovaciu činnosť súdov v obdobných veciach, pričom zároveň zohľadňoval osobitosti tohto konkrétneho prípadu; tvrdené prezumované následky spojené s vedením trestného stíhania a výkonom väzby, vrátane zásahu do osobnej slobody žalobcu a do jeho súkromného, rodinného a spoločenského života. Osobitne bol zo strany súdu prvej inštancie pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch zohľadnený zásah v spoločenskom uplatnení žalobcu, a to s poukazom na výkon funkcie konzula Guinejskej republiky. Opätovne zdôraznil, že žalobca neuviedol, resp. nepreukázal žiadne konkrétne skutočnosti alebo okolnosti v súvislosti s požadovanou náhradou nemajetkovej ujmy v súvislosti s vedením trestného stíhania, resp. s výkonom väzby, ktoré

by neboli súdom prvej inštancie posudzované. Nestotožnil sa s ďalšou námietkou žalobcu o nesprávnej aplikácii a právnom posúdení ustanovenia § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013, keďže sa súd prvej inštancie aplikáciou relevantných ustanovení správne a podrobne vysporiadal v bode 4.11.2. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Záver súdu prvej inštancie je správny a v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou súdov, ktorá bola potvrdená v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.6.2022, sp.zn. 9 Cdo 155/2020. Ak sa teda uplatnený nárok posudzuje podľa zákona č. 58/1969 Zb., ktorý nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vôbec neupravoval, je nevyhnutné pri priznávaní náhrady nemajetkovej ujmy zohľadniť ďalšie právne predpisy upravujúce obdobnú problematiku, najmä zákon č. 514/2003 Z.z., zákon č. 274/2017 Z.z. i judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a kritériá v nich uvedené.

V konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy nemožno priznávať neprimerané sumy, ktoré by v konečnom dôsledku bagatelizovali nároky priznávané podľa ustanovení zákona č. 274/2017 Z.z. Žalobcom uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 200.000,- € za žiadnych okolností nemožno považovať za preukázaný, navyše je celkom zjavne premrštený. K odvolacej námietke žalobcu o nesprávnom rozhodnutí súdu prvej inštancie o náhrade trov konania žalovaný poukázal na body 5.4. až 5.6. odôvodnenia napadnutého rozsudku, z ktorého jednoznačne vyplýva, že správne pristúpil k posúdeniu nároku na náhradu trov konania z hľadiska zásady úspechu podľa § 255 C.s.p. a dospel k záveru, že on bol v konaní úspešnejší a bol by mu priznaný nárok na náhradu trov konania. Nakoľko mu ale žiadne trovy nevznikli a zároveň sa ich náhrady nedomáhal, práve v tomto videl dôvod na aplikáciu § 257 C.s.p. Nesprávnosť argumentácie žalobcu v odvolaní ohľadom pochybenia súdu prvej inštancie pri rozhodovaní o náhrade trov konania vyplýva aj z toho, že ak by reálne pristúpil k aplikácii zásady úspechu podľa § 255 C.s.p., aj s odkazom na rozhodnutia súdov (zohľadňujúc skutočnosť, že výška náhrady nemajetkovej ujmy závisí od úvahy súdu), musel by dospieť k jedinému záveru, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Zo skutkových okolností prejednávaného prípadu je zrejmé, že žalobca sa podanou žalobou domáhal priznania náhrady majetkovej škody (trovy obhajoby) v celkovej výške 7.007,50 € a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 200.000,- €; súd prvej inštancie mu priznal iba nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 7.000,- € a žalobu v časti náhrady majetkovej škody v celom rozsahu zamietol. S ohľadom na celkový výsledok konania a vychádzajúc zo skutočnosti, že žalobca bol čo do dôvodnosti náhrady nemajetkovej ujmy úspešný, bol žalobca v konaní úspešný v rozsahu 49,97 % a on v rozsahu 50,03 % (vychádzajúc z celkovej uplatnenej sumy 14.007,50 € a súdom priznanej sumy 7.000,- €). Jeho čistý úspech bol 0,06 %, teda aj v tomto prípade by súd prvej inštancie dospel jedine k záveru, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Či už aplikujúc znenie § 257 C.s.p. alebo § 255 C.s.p., by bol záver súdu prvej inštancie rovnaký, a to že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Dal do pozornosti aj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 13.2.2020, sp.zn. (správne č.k., poznámka odvolacieho súdu) IV. ÚS 652/2018-44. Taktiež to, že si žalobca aj napriek uvedenému uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 200.000,- €, ktorého výška nezohľadňovala judikatúru a jej primeranosť k iným hmotnoprávnym predpisom, predstavuje tiež skutočnosť, ktorá by mala byť súdmi pri rozhodovaní o náhrade trov konania žalobcu zohľadňovaná. Záverom uviedol, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov správne vyhodnotil skutkový a právny stav uplatneného nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy a vec správne právne posúdil. Odvolaciemu súdu navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

6. Ďalšie vyjadrenia podané neboli.

7. Odvolací súd preskúmal vec, súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 470 ods. 1, ods. 2 § 379, § 380 ods. 1 C.s.p., túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem; § 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 17. decembra 2025; o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu a právny zástupca žalobcu upovedomení zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil vo výrokoch II. a III. ako vecne správne podľa § 387 ods. 1, ods. 2, ods. 3 C.s.p.

8. Pri rozhodovaní vychádzal z vyššie uvedených zákonných ustanovení. Rozhodujúcim pre posúdenie vecnej a právnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie boli skutočnosti, ktoré vyšli najavo vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie a ktoré teda nepochybne existovali v čase vyhlásenia jeho

rozsudku. Odvolateľ v odvolaní neuvádzal podstatné, rozhodujúce, konkrétne právne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie odvolacieho súdu.

9. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Rozsudok obsahuje všetky náležitosti uložené ustanovením § 220 C.s.p. V konaní pred súdom prvej inštancie sa nevyskytla žiadna vada uvádzaná v ustanovení § 380 ods. 2 C.s.p., takú ani sám odvolateľ netvrdil, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie a na ktorú by musel odvolací súd prihliadať.

10. Žalobca sa v predmetnom konaní domáha náhrady škody vo výške 7.007,50 € titulom nákladov na obhajobu a nemajetkovej ujmy vo výške 200.000,- € spôsobenej mu nezákonnými rozhodnutiami, a to uznesením o vznesení obvinenia Úradom boja proti organizovanej kriminalite Prezídia Policajného zboru, Odbor boja proti organizovanej kriminalite Stred, Banská Bystrica zo dňa 28.6.2004, č. ČVS: PPZ-11/BOK-S-I-2004, pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny a uznesením Okresného súdu Trnava zo dňa 24.7.2004, sp.zn. Tp 136/04, ktorým bol vzatý do väzby, ktorá začala dňa 22.7.2004. Krajský súd v Banskej Bystrici ho uznesením zo dňa 27.10.2004, sp.zn. PŠ 31/04, prepustil na slobodu. Po podaní sťažnosti prokurátorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 22.12.2004, sp.zn. 1 To 78/2004 tak, že sťažnosť zamietol a v tento deň bol z väzby prepustený. Prokurátor uznesením zo dňa 11.11.2009, sp.zn. VII Gv 319/04-3711, trestné stíhanie voči nemu v plnom rozsahu zastavil.

11. Odvolací súd poukazuje na to, že zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom je objektívnou zodpovednosťou štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nie je možné zbaviť a ktorá je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok, ktorými sú: existencia nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu, vznik škody a príčinná súvislosť medzi vydaním nezákonného rozhodnutia alebo nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

12. Vzhľadom k tomu, že prvoinštančný súd správne zistil, že v danej veci bola splnená prvá podmienka vzniku zodpovednosti štátu za škodu, a to existencia nezákonného rozhodnutia, riadne sa zaoberal tým, či sú splnené aj ďalšie podmienky pre vznik zodpovednosti štátu za škodu, ktorými sú vznik škody i príčinná súvislosť medzi vydaním nezákonného rozhodnutia a vznikom škody.

13. Tvrdenia žalobcu v odvolaní o tom, že záver a právne posúdenie súdu prvej inštancie v časti, v ktorej mu nepriznal trovy obhajoby je nesprávne, považoval odvolací súd za nedôvodné a má zhodne s prvoinštančným súdom za to, že žalobca nepreukázal, že by zaplatil svojmu obhajcovi trovy zastúpenia, ktoré mu vznikli v konaní, v ktorom boli vydané vyššie uvedené nezákonné rozhodnutia. Samotné vyčíslenie trov právneho zastúpenia zo strany obhajcu žalobcu (č.l. 34 spisu), nie je dostatočným dôkazom preukazujúcim, že žalobca skutočne svojmu obhajcovi tieto trovy zaplatil, a tým mu vznikla v súvislosti s vyššie uvedenými nezákonnými rozhodnutiami škoda, ako správne konšatoval prvoinštančný súd v bode 4.11.1. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd poukazuje na to, že škoda sa chápe ako ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t. j. peniazmi. Škoda je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí, ak nedochádza k naturálnej reštitúcii. Náhrada škody, ak má plniť reparačnú (reštitučnú) funkciu, má zabezpečiť poškodenému plnú kompenzáciu spôsobenej ujmy, nie však viac. Rozlišujú sa dva druhy škody, a to skutočná škoda a ušlý zisk. Skutočnou škodou sa rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného a reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré bolo nutné vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do predošlého stavu. To, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk), je ujmou spočívajúcou v tom, že u poškodeného nedošlo v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to s ohľadom na pravidelný beh vecí dalo očakávať. Ušlý zisk sa neprejavuje zmenšením majetku poškodeného (úbytkom aktív, ako je to u skutočnej škody), ale stratou očakávaného prínosu (výnosu). Nestačí pritom iba pravdepodobnosť rozmnoženia majetku, nakoľko musí byť naisto postavené, že pri pravidel'nom behu vecí (nebyť protiprávneho konania škodcu alebo škodnej udalosti) mohol poškodený dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania škodcu (škodnej udalosti). Pre výšku ušlého zisku je rozhodujúce, akému prospechu, ku ktorému malo reálne dôjsť, zabránilo konanie škodcu (škodná udalosť), teda konkrétne o aký reálne dosiahnuteľný príjem poškodený prišiel.

14. V predmetnom konaní žalobca nepreukázal aká skutočná škoda mu vznikla, keď dôkazné bremeno bolo práve na ňom. Odvolací súd konštatuje, že teória procesného práva podmieňuje úspech strany v spore unesením dvoch bremien, po prvé ide o bremeno tvrdenia, ktoré môže privodiť jej úspech v konaní a po druhé, že musí svoje tvrdenia aj preukázať. Základnou normou upravujúcou bremeno tvrdenia a preukazovania je ustanovenie čl. 8 C.s.p. v spojení s § 132 C.s.p., podľa ktorého strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podoprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Uvedený článok stanovuje dôkaznú povinnosť strán sporu v sporovom konaní, t. j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na strane sporu a v prípade, ak neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú aj tú stranu sporu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, ale hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany sporu. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany sporu nie je preukázané (v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé), ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre stranu sporu nepriaznivé rozhodnutie. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktoré sa týkajú povinnosti tvrdenia a povinnosti označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou právnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán sporu. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena, ako aj nositeľa dôkazného bremena. Z právnej teórie vyplýva, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného.

15. Ak žalobca tvrdil, že mu vznikla škoda vo výške 7.007,50 € titulom úhrady trov právneho zastúpenia v konaniach, v ktorých boli vydané nezákonné rozhodnutia, mal na preukázanie tohto tvrdenia predložiť dôkaz o ich úhrade, čo neurobil. Prehlásenie žalobcu o tom, že uvedenú sumu svojmu obhajcovi zaplatil, považoval odvolací súd za nedôvodné, nakoľko bez preukázania tejto skutočnosti nie je možné zistiť, či skutočne žalobcovi vznikla škoda, spočívajúca v zmenšení jeho majetku o túto sumu. Nebolo možné súhlasiť ani s tvrdením žalobcu v jeho odvolaní, že mu mal sám prvoinštančný súd priznať náhradu vo výške tarifnej odmeny za ním posúdený počet úkonov právnej služby, pretože mu takáto povinnosť zo zákona nevyplýva, keďže súdy v konaniach o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. posudzujú účelnosť vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom boli vydané nezákonné rozhodnutia. Vzhľadom k tomu, že žalobca nepreukázal vznik škody, spočívajúcej vo vynaložení finančných prostriedkov na trovy obhajoby v konaniach, v ktorých boli vydané nezákonné rozhodnutia, správne sa súd prvej inštancie už nezaoberal posledným predpokladom pre priznanie náhrady škody, ktorým je príčinná súvislosť medzi vznikom škody a vydaním nezákonných rozhodnutí.

16. Odvolací súd sa stotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie uvedenou v odôvodnení napadnutého rozhodnutia o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi iba v sume 7.000,- € (za nezákonnú väzbu v sume 3.500,- € a za nezákonne vedené trestné stíhanie v sume 3.500,- €). Žalobca žiadal o priznanie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 200.000,- € z dôvodu, že nezákonné vedenie trestného stíhania a vzatie do väzby malo za následok odvolanie z funkcie honorárneho konzula Guinejskej republiky, odvrátili sa od neho doterajší obchodní partneri, kamaráti, rodina, inštitúcie. Pred vznesením obvinenia viedol riadny život, bol bezúhonný, podnikal, bol konateľ a spoločník viacerých spoločností i v zahraničí, bol honorárnym konzulom Guinejskej republiky a hosťom zahraničných diplomatov, predstaviteľov Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky a požíval tiež imunitu v zmysle Viedenského dohovoru.

17. Zákon č. 514/2003 Z.z. v ustanovení § 17 ods.1, ods. 2 priznáva poškodeným, ktorým vznikla škoda nesprávnym úradným postupom, právo na úhradu skutočnej škody a ušlého zisku. Priznáva im aj právo na náhradu nemajetkovej ujmy za súčasného splnenia dvoch podmienok, a to že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na spôsobenú ujmu a že nie je možné túto vzniknutú ujmu uspokojiť inak, čo môže byť napríklad formou verejného ospravedlnenia, uverejnením rozsudku, znením jeho odôvodnenia a podobne. Nemajetková ujma predstavuje zásah do inej než majetkovej sféry poškodeného a môže predstavovať rôzne negatívne následky do osobnostnej integrity poškodeného ako je česť, vážnosť, povest', doterajší súkromný

a pracovný život, rodinné vzťahy, spoločenské postavenie a podobne. Zákon pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy výslovne, demonštratívnym výpočtom stanovuje kritériá, ktoré je potrebné vždy posúdiť s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti každého individuálneho prípadu. Stanovenie výšky nemajetkovej ujmy nie je tak ponechané na ľubovôľu súdu, ale musí byť založené na konkrétnych a preskúmateľných hľadiskách, ktoré musia vychádzať zo skutkového stavu na základe dokazovania vykonaného najmä na zisťovanie konkrétnych následkov v jednotlivých oblastiach spoločenského života dotknutej osoby, v ktorom smere dôkazné bremeno zaťažuje poškodeného. V tejto súvislosti možno vo všeobecnosti konštatovať, že určujúcim vodítkom pre stanovenie výšky nemajetkovej ujmy by mala byť jej primeranosť. Z uvedenej právnej úpravy, ktorá stanovuje okruh skutočností, na ktoré je potrebné pri určení výšky peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy prihliadnúť potom vyplýva, že nárok na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy nemožno vyvodiť už zo samotnej existencie nesprávneho úradného postupu, bez zreteľa na následky dopadu vzniknutej ujmy na jednotlivé stránky života dotknutej osoby, závažnosť ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo. V danej veci potom súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že žalobca dostatočne nepreukázal dôvodnosť uplatnenej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy, keď práve jeho zaťažovalo dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že mu v dôsledku nezákonne vedeného trestného stíhania vznikla nemajetková ujma, na ktorej reparáciu je potrebné priznať aj náhradu v peniazoch. Odvolací súd, vychádzajúc z ustálenej rozhodovacej praxe všeobecných súdov a aj Ústavného súdu Slovenskej republiky (napríklad uznesenie ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 1/2012) poukazuje na to, že dôkazná povinnosť na preukázanie splnenia kvalifikovaných podmienok pre priznanie nemajetkovej ujmy, ako i kritériá pre určenie jej výšky, stíha výlučne poškodeného.

18. Odvolací súd sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu uvedenú v jeho odvolaní, že súd prvej inštancie nedostatočne prihliadol na skutkovú a právnu stránku posudzovaného sporu a skutočný zásah do jeho osobnostnej sféry, pričom sumu 7.000,- € určil svojvoľne. Odvolací súd poukazuje na to, že priznanie nemajetkovej ujmy pritom nastupuje až v prípade, ak konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Následne sa nemajetková ujma určuje s prihliadnutím na osobu poškodeného a jeho doterajší život, prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy sa posudzuje vzhľadom na okolnosti, za ktorých k nej došlo, ako aj vzhľadom na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v jeho súkromnom živote, prípadne v spoločenskom uplatnení podľa noriem súkromného práva. Odvolací súd má za to, že nezákonné trestné stíhanie má dopad na osobné a rodinné pomery poškodeného, nakoľko každé trestné stíhanie negatívne ovplyvní osobný, pracovný, spoločenský život stíhaného. V predmetnom konaní žalobca iba preukázal, že v dôsledku vedeného nezákonného trestného stíhania, bol odvolaný z postu honorárneho konzula Guinejskej republiky, avšak jeho tvrdenia o tom, ako bolo nezákonnými rozhodnutiami zasiahnuté do jeho osobného, súkromného, pracovného i spoločenského života žiadnym spôsobom nepreukázal, ani ako dospel k výške nemajetkovej ujmy, ktorú požadoval v sume 200.000,- €. V tejto súvislosti odvolací súd odkazuje na bod 14. odôvodnenia tohto rozhodnutia o dôkaznom bremene. Odvolací súd mal potom zhodne so súdom prvej inštancie za to, že suma 3.500,- € predstavuje primeranú výšku nemajetkovej ujmy za vedenie nezákonného trestného stíhania voči žalobcovi, ktoré trvalo päť a pol roka.

19. K odvolacej námietke žalobcu o tom, že súd prvej inštancie aplikoval na danú vec ustanovenie § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. účinného od 1.1.2013 a určil „strop“ vo výške 14.800,- € pri určení náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonnú väzbu, keď uvedené ustanovenie bolo do zákona pridané až novelou zákona č. 412/2012 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2013, pričom sa nachádzal vo väzbe od 22.7.2004 do 22.12.2004, odvolací súd dôvodí, že ju považuje za nedôvodnú. Prvoinštančný súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vysvetlil ako dospel k sume 3.500,- €, ktorú priznal žalobcovi za nezákonnú väzbu, pričom si iba pomohol uvedeným citovaným ustanovením zákona, keďže v čase, keď sa žalobca nachádzal vo väzbe, zákon č. 514/2003 Z.z. žiadne kritériá pre určenie výšky nemajetkovej ujmy neupravoval. Odvolací súd má za to, že suma 3.500,- € za nezákonnú väzbu, ktorá trvala päť mesiacov je primeraná a zodpovedá kritériám určenia jej výšky (povaha trestnej veci, dĺžka a časové okolnosti väzby, nepreukázaný dopad väzby do osobnostnej sféry poškodeného a širšie okolnosti, za ktorých k vzniku nemajetkovej ujmy došlo, korigované všeobecnými princípmi spravodlivosti).

20. Odvolací súd nesúhlasí ani s argumentáciou žalobcu v jeho odvolaní o tom, že ho súd prvej inštancie mohol v konaní vypočuť, že nešlo z jeho strany o obštrukcie, nakoľko z obsahu spisu vyplýva, že sa nezúčastnil ani jedného pojednávania, ktoré boli určené v danej veci. Na pojednávanie konané dňa 27.10.2014 sa žalobca nedostavil z dôvodu, že bol vo výkone trestu odňatia slobody v Rakúsku

(č.l. 68 spisu). Na pojednávanie konané dňa 19.10.2020 sa opäť žalobca nedostavil z dôvodu, že bol v karanténe (č.l. 84 spisu), čo žiadnym spôsobom nepreukázal. Pojednávanie konané dňa 5.6.2024 bolo opäť odročené, žalobca sa naň nedostavil, jeho právny zástupca ospravedlnil jeho neúčast' zo zdravotných dôvodov; napriek upozorneniu prvoinštančného súdu o preukázaní existencie zdravotného dôvodu, žalobca svoju neúčast' nepreukázal. Na pojednávaní konanom dňa 19.6.2024 malo prísť k výsluchu žalobcu, tento sa ale spolu so svojim právnym zástupcom nedostavili na toto pojednávanie, keď krátko pred pôvodným časom konania tohto pojednávania došlo k nahláseniu bomby a súd prvej inštancie nemal preukázané, či žalobca a jeho právny zástupca plánovali prísť na pôvodný čas (č.l. 147A spisu). Žalobca sa nedostavil ani na ďalšie pojednávanie konané dňa 20.9.2024, pričom predvolanie na toto pojednávanie prevzal dňa 8.7.2024 (č.l. 186 spisu), ale svoju neúčast' neospravedlnil a ani jeho právny zástupca. Z uvedeného vyplýva, že sám žalobca svojim konaním zapríčinil, že nebol v konaní vypočutý, pojednávaní sa nezúčastňoval, preto odvolací súd odvolací dôvod žalobcu podľa § 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p. (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces) považoval za nedôvodný.

21. Nebolo možné prihliadnúť na odvoláciu námietku žalobcu, že napadnutý rozsudok je zaťažený inou vadou konania podľa § 365 ods. 1 písm. d/ C.s.p. Odvolací súd poukazuje na to, že vadami konania podľa citovaného ustanovenia zákona sú všetky vady (s výnimkou tých, ktoré sú uvedené v § 365 ods. 1 písm. a/, b/, c/ C.s.p.), ktoré spočívajú v chybnom postupe súdu, napríklad pri dokazovaní, pri posudzovaní procesných otázok v priebehu konania, v chybnom poučovaní sporových strán a v ďalších nedostatkoch činnosti súdu, ku ktorým došlo počas konania a v súvislosti s rozhodovaním. Spôsobilým odvolacím dôvodom tieto vady však nie sú samé osebe (bez ďalšieho) iba vtedy, ak sú dôsledkom takeého porušenia predpisov procesného práva, ktoré mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. d/ C.s.p. nie je podľa odvolacieho súdu v tomto prípade daný, pretože nebolo zistené, že by konanie na súde prvej inštancie malo nejaké procesné vady, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, tak ako je uvedené v bode 9. odôvodnenia tohto rozsudku. Žalobca v odvolaní iba namietal, že ho mal súd prvej inštancie v konaní vypočuť. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na dôvody uvedené v bode 20. odôvodnenia tohto rozhodnutia s tým, že odvolací súd nezistil žiadne procesné nedostatky, porušenia (nesprávny procesný postup), ktorými malo byť konanie, ktoré predchádzalo vydaniu rozhodnutia, postihnuté a ktorými malo dôjsť k procesným vadám, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie sa riadil ustanovením § 220 ods. 2 C.s.p. Podľa konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, pripomienku strany sporu, ktorá ju nastolila. Je ale nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán sporu (napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne).

22. K odvolacím námietkam žalobcu o nesprávnych skutkových záveroch prvoinštančného súdu (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) odvolací súd dodáva, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov), by sa malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia jednotlivých dôkazov jednotlivo aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Podľa ustanovenia § 191 C.s.p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli sporové strany. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť; uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov a len vo výnimočných prípadoch zákon súdu ukladá určité obmedzenia pri hodnotení dôkazov (napríklad § 192, § 193, § 205 C.s.p.). Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v ustanovení § 220 ods. 2 C.s.p. Súd má povinnosť dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a vyhovujúce najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti. V posudzovanej veci súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie aj riadne odôvodnil; z odôvodnenia rozhodnutia presne, zrozumiteľne a určite vyplývajú v logickej nadväznosti a s hodnotiacou väzbou k jednotlivým dôkazom skutkové zistenia, ktoré v súhrne vytvárajú skutkový nálezh súdu o čiastočnom vyhovení žaloby. Okolnosti namietané žalobcom v odvolaní vo vzťahu k spôsobu vyhodnotenia vykonaných dôkazov nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by

nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou prvoinštančného súdu o čiastočnom vyhovení žaloby. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, tzn., aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami a ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov.

23. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietol, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.), odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo, ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanej veci s odvolaním sa na obsah už uvedeného, odvolací súd považoval skutkové zistenia súdu prvej inštancie za úplné a ich právne posúdenie prvoinštančným súdom za správne.

24. Vzhľadom na skutočnosť že žalobca podal odvolanie aj voči výroku I. napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 7.000,- €, t. j. do výroku, ktorým bolo rozhodnuté v jeho prospech, odvolací súd odvolanie žalobcu proti tomuto výroku podľa § 386 písm. b/ C.s.p. odmietol, pretože odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.), pričom výrokom I. napadnutého rozsudku bolo rozhodnuté v jeho prospech.

25. Žalobca podal odvolanie voči napadnutému rozsudku aj do výroku III. o náhrade trov konania a namietal, že mu mala byť priznaná plná náhrada trov konania, keďže v tomto prípade výška škody, resp. nemajetkovej ujmy závisela výlučne od posúdenia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa nestotožnil s touto odvolacou námietkou žalobcu, pretože súd prvej inštancie správne v danej veci aplikoval ustanovenie § 255 ods. 1 C.s.p., pričom v bodoch 5.3. až 5.5. náležite odôvodnil prečo nemá žalobca nárok na náhradu trov konania, s ktorým vysvetlením sa odvolací súd stotožňuje. Prvoinštančný súd ale chybné na danú vec aplikoval aj ustanovenie § 257 C.s.p., keďže pre použitie tohto ustanovenia neboli dané zákonné dôvody.

26. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. I, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a čl. 4. C.s.p. Žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, by patril nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, ale vzhľadom k tomu, že náhradu trov konania nežiadal, odvolací súd mu nárok na náhradu trov konania nepriznal.

27. Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378 ods. I, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. I C.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedoplňal dokazovanie, preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené stranami sporu na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; strany sporu, predovšetkým odvolateľ ani nevzniesol žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

28. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011; § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).